

renčič toplo priporoča, da se skoro kaj že zgodi za uravnavo voda na Vipavskem. — Deseta seja je bila včeraj.

Osobne vesti. Gozdarskega nadzorstva pristav g. Viljem Putick, znani preiskovalec kraških jam, premiščen je iz Beljaka v Ljubljano in prideljen v službovanje c. kr. deželnemu gozdarskemu nadzorstvu. — Vladni tajnik grof Rudolf Margheri imenovan je okrajnim glavarjem, okrajni komisar J. Rihar pa vladnim tajnikom na Kranjskem.

— **Častnim občanom** imenovala je preserska občina vladnega svetnika in okr. glavarja g. Iv. Mahkot-a v Ljubljani.

— **Osemdesetletnica** biskupa Strossmayra Dne 4. t. m. praznoval je jugo-slovanski mecen biskup Josip Juraj Strossmayr svojo osemdesetletnico. Vroča želja vsakega zavednega rodoljuba ob tej priliki je pač, da bi Bog ohranil v proseh jugo-slovanske ideje še mnogo let Nj. prevzvišenost!

— **Petindvajsetletnico** slavilo je dne 31. prosinca akad. društvo „Slovenija“ na Dunaji slavila. V ta namen prirejeni slavnostni koncert s plesom obnesel se je kar najbolje. Posebno pohvalo želo je „Slovansko pevsko društvo“ pod vodstvom častnega društvenega pevovodje g. Jiřika in pa tamburaška zbor „Zvonomira“ in „Slovenije“. Slavnost počastilo je najodličnejše dunajsko slovansko občinstvo. Zastopana so bila vsa tukajšnja slovanska akad. društva, bratsko društvo „Triglav“ v Gradci, odposlalo je svojega preds. drd. Krušiča. Živahnost, ki je vladala ves večer, dosegla je svoj vrhunec pri plesu Prostorna Ronacherjeva plesna dvorana bila je popolno napoljena, saj smo pa tudi našeli čez 86 parov. Slavnost izvršila se je na občeno zadovoljnost. „Slovenija“ praznovala je častno svojo 25letnico, dostojno v vsakem oziru svojega naroda in svoje akad. časti.

— **Tridesetletni** spomin bitke pri Oeversee-u v Šlezvik-Holsteinu praznoval je minoli torek prav slovesno tu nastanjeni pešpolk št. 27. kralj belgijski. V tej bitki se je namreč ta polk posebno odlikoval. Mrtvi so bili 3 častniki in več družih mož. ranjenih je bilo pa 20 častnikov in 231 mož. V proslavo tega dne imelo je vojaštvo dopoldne ob 10 uri slovesno službo božjo v nunski cerkvi, popoldne je bila slavnostna predstava v deželni gledališču, zvečer pa so imeli častniki slavnosten banket. K tej svečanosti je prišlo tudi več gostov. mej temi vsi častniki v Gradci nastanjenega prvega bataljona tega polka.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda.** (Konec.) V Št. Petru na Krasu so za odkupnino novoletnim voščilom darovali: p. n. gg. Medic in Križaj po 4 Kr., Ivan Zupan, kurat v Št. Petru, P. Bohinjec, kurat v Trnju, F. Groznik, vikar v Zagorju, J. Pavlič, obitelj Al. Domiceljeva, Ivan Špilarjeva, Andrej Lavrenčičeva, J. Studenji, D. Sajovic, Vilček, Zalaznik, Keržišnik, Sertič, Rustija, Ančin, Ribarič, Šlegel, Klun, Sever, A. Kovač, A. Albert, Ign. Vidic, M. Kalan, Fr. Gross, Katinka Čopič, Poldi Killer po 2 kroni, Fink 80 vin., Ign. Orel & M. Penko po 60 vin., Marija Šabec & Oparsky po 40 vin., in Neimenovan 20 vin. To odkupnino v znesku 42 kron je nabral in vodstvu izročil g. A. Lavrenčič, tajnik pivske podružnice. — Gosp. Janko Rahné, notar v Ilirski Bistrici je daroval mesto venca na grob prijatelju Juriju Kraigherju 10 gld., „Ljubljanski Sokol“ novoletnega darila 10 gld. — Pri godovanju gosp. župana Ant. Hrovatina v Vipavi so darovali naši družbi gg. R. Knific 3 Kr., dr. Toplak in A. Hrovatin po 2 Kr., A. Skala, E. Pegam in M. Hrovatin po 1 Kr., vkup 10 Kron, ki jih je poslal g. nadučitelj Skala. — Trebinjski Slovenci v Rovinji, praznujoč god sv. Evfemije zložili so 7 kron in domorodna družba v Klečah nad Ljubljano je darovala po g. prof. Vidmarji 3 Krone. — Rojaki! nedavno je družba izplačala za stavbišče svoji novi šoli pri Velikoveci na Koroškem 1250 gld. Nadejamo se, da te goldinarje družbi kmalu vrnete v kronski darovih!

— **Društvu** za zgradnjo reševališča in vzgojevališča v Ljubljani je daroval stavbeni mojster g. Viljem Treo 100 gld.

— **Gledališki vlak** v Ljubljano nameravajo štajerski Slovenci tudi letos prirediti.

— **Podpore** 150 gld. podelilo je poljedeljsko ministerstvo kmetijski podružnici v Rovtah nad Logatcem, da si napravi drevesnico.

— **Slovensko** delavsko podporno društvo, podobno enakemu društvu v Trstu, nameravajo osnovati nekateri rodoljubi v Mariboru.

— **Umrli** je minoli teden v Ljubljani profesor bogoslovja v pokoji g. dr. Janez Semen v 75letu svoje starosti. R. I. P.

— **Nova eskurentna šola** odpre se spomladi v Podkraju pri Radečah pri Zidanem mostu.

— **Pri samostojni nakladi na žganje** imela je dežela kranjska l. 1892 238 004 gld. dohodkov in 40.282 gld. stroškov torej čistega dobička 197.722 gld.

— **Bolniških stroškov** plačala je dežela kranjska l. 1892. za 3951 domačincev, ki so se zdravili v tujih bolnicah 79.746 gld.

— **Šeste lekarne** še ne bo v Ljubljani. Ministerstvo je namreč na pritožbo ljubljanskih lekarnarjev razveljavilo razpis deželne vlade kranjske, s katerim je bila dovoljena ustanovitev šeste lekarne v Ljubljani in odredilo, da naj se zaslisiijo posamezni ljubljanski lekarniki in naj se potem z nova odloči o ustanovitvi te lekarne.

— **Premij za pobite zveri** plačalo se je l. 1893. na Kranjskem 204 gld. in sicer za enega medveda 30 gld., za 1 volkuljo 25 gld., za 1 starega volka 20 gld., za 1 mladega volka 5 gld., za 27 vider 54 gld., za 14 steklih psov 70 gld.

— **2 % ognjegasnega prispevka** na ognjegasnem zakladu na Kranjskem nabrale so zavarovalnice leta 1892. 6.368 gld. — Leta 1893. se je gasilnim društvom, občinam dovolilo iz tega zaklada 6.385 gld.

— **Velik požar** je uničil dne 1. febr. t. l. štirim gospodarjem v Sodevcih v okraju črnomaljskem vsa hišna in gospodarska poslopja. Škode je do 8000 gld. Pogorelci so bili zavarovani za 3700 gld.

— **Obesil** se je minole dni v Mirni na Dolenjskem tamošnji župan, 66letni posestnik, France Neubauer. Možu se je zmedlo.

Pravda proti Omladini.

Že več tednov se vleče pravda proti tajnemu društvu „Omladina“ v Pragi. Tako zanimiva pa ni, kakor se je sprva pričakovalo. Posebno se ne more z nobeno gotovostjo dognati, da bi bila mej toženimi „Omladinci“ in mladočeško stranko kaka posebna tesna zveza, dasiravno se večkrat očitno vidi, da se pri obravnavi baš v tem oziru skuša kaj natančnejega dognati. Semtrtja seveda kdo kaj jako smešnega pove. Tako je jeden zatožencev trdil, da je mladočeška stranka obljubila 100 gld., da bi pridobila mejnarodno socijalnodemokratsko stranko, da bi jo podpirala v borbi za občno volilno pravico. Znesek 100 gld. je pač tako neznamen, da že sam na sebi kaže, da je vsa stvar izmišljena, ker vsakdo ve, da se s tem denarjem ne da še vprizoriti nobena velika agitacija in bi tudi mejnarodnim socijalistom ž njim ne bilo dosti pomagano.

Dne 16. m. m. se je v tej pravdi prečitela obširna zatožba, ki se čitla od 9. ure zjutraj do 7. ure zvečer. Posebno obširno so naslikani dogodki na večer pred ce-

sarjevim rojstnim dnem. Ti dogodki so zmatrali za glavni vspeh delovanja tega tajnega društva. Vsi ti dogodki so pa popisani največ na podlagi izpovedeb umorjenega Mrve.

Ta večer sta dve vojaški godbi v Pragi bili priredili serenado. Ko je bila serenada pri kraju, se je zbralo kacob 15 mladih ljudij na Marijinem trgu in so zapeli socialistično pesem: „Proč s tirani in zatiralci!“ Ko so odpeli to pesem, so pa začeli kričati in tuliti, in sicer tako glasno, da se ni nič slišala koračnica odhajajočih vojaških godeb. Mladim razsajačem se je pridružilo več družih in je njih množica vedno naraščala.

Šli so pred plemenitaško kazino, kjer so začeli metati kamenje. Okna so razbili. Več kamnov je priletelo v restavracijo, jeden ravno na mizo, pri kateri sta sedela dva gospoda, ki sta jo seveda hitro potegnili.

Civilnega stražnika Franca Krejčija so s kamenjem tako pobili, da se je nezavesten zgrudil na tla. V tem so se pa po ulicah raztrosevali listki, v katerih se narod hujska proti državi in vladarski rodbini. Preti se v njih vladi, namestniku, policiji, državnemu pravdniku, cesarju in habsburški rodbini sploh. Na jednom teh listku je pa bilo zapisano: „Pereat Herold!“

Obširna zatožba govori o organizaciji „Omladine“. Ta del zatožbe naslanja se zopet največ na izpovedbe umorjenega Mrve in pa na spise, katere so našli pri 19letnem zatoženci Holzbachu. Organizacija je bila posneta prav po podobnih italijanskih društvih iz prejšnjih časov. Podlaga vsej organizaciji je bila številka pet. Načelstvo petih članov je vodilo vso organizacijo, in ta odbor je imenoval predsednika drugim petčlanim krogom. Člani Omladine so „palci in prsti“. V tajni seji izvoljen palec izbere štiri prste, ti štirje prsti izvolijo drugi palec, ki se prvemu predstavi. Drugi palec izbere zopet štiri prste, kateri izbere zopet palca, kateri se ima zopet prvemu palcu predstaviti. Prvi palec pozna torej vse palce, dočim se palci mej seboj ne poznajo. Tako je mogoče, da oblastvo za vse člane izvedeti ne more, če le glavni palec neče jih izdati.

„Omladina“ imela je svoje znamenje, in sicer bel trak na rudečem polju s črkami „R. V. B.“ (rovnost, voljnost in bratstvi), kakor imajo tuja taka društva geslo égalité, liberté, fraternité (jednakost, svoboda in bratstvo). Člani so imeli svoja imena in svojo pisavo ter svoj list „Pokrovy Listy“. Mladočeški klub je bil temu listu ponudil 25 gld. podpore, ki se pa ni sprejela. Nekateri mladočeški poslanci prihajali so na tajne seje „Omladine“, ali kakor zatožba sama pravi, najbrž niso poznali pravega pomena tega društva.

Zatožba trdi, da se je to tajno društvo začelo, ko je bila razstava v Pragi. Po mnenju „Omladincev“, je sedanji vladni sistem krivičen. Treba je popolnoma demokratske ustave. Da se pa to doseže, potrebno je, da se osnuje nova vojna proti državni vojni, nahujskajo zlasti vsi nižji stanovi v vseh evropskih državah k vstaji. Ta vstaja, ki bi predrugačila vso Evropo, naj bi bila 1898. leta, kajti do tega časa bi se lahko vse pripravilo.

Izpovedbe zatožencev o „Omladini“ se pa jako malo vjemajo. Nekateri so deloma priznali, da je tako društvo se nahajalo, ali se niso vjemali niti v tem, kdaj da se je začelo. Videlo se je, da tisti, ki bi bili hoteli kaj povedati, sami o vsej stvari niso bili poučeni, drugi so pa tajili. Posebno dr. Rašin je naravnost oporekal, da bi sploh bilo tako društvo. Vse je le državno pravdnštvo umetno sestavilo. Imenoval je neko knjigo o italijanskih društvih, iz katere je skoro vse doslovno prepisano, kar zatožba trdi o organizaciji „Omladine“.

Nadalje trdi zatožba, da je „Omladina“ leta 1892. in 1893. imela 46 shodov, mej temi, štiri pod milim nebom. Na jednom teh shodu se je bilo sklenilo onečastiti cesarja Franca spomenik. Gozdar Zitta v Roztoku je izpovedal, da je v gozdu kake štirikrat videl shajati se mlade ljudi. Jeden ga je vprašal, bi se li v tem gozdu ne mogla dobiti kaka vila v najem. On mu je povedal za neko vilo. Dotičnik mu je naročil, da poizve za dotično vilo in dogovorila sta se, kdaj se zopet snideta. Na dogovorjeni dan pa dotičnika ni bilo, ker menda gozdarju ni zaupal. Zitta je pač kmalu dobil pismo, v katerem se pravi, da bi bil ustreljen, da je na določeno mesto prišel z žandarji.

V zatožbi se navaja več družih demonstracij. Tako se je bilo dne 6. novem. 1892. sešlo na Beli gori 2000 ljudij, ki so peli revolucionarne pesmi, potem še omenja neki dogodek v narodnem gledališči, ko je več mladih ljudij na galeriji bilo zapelo neko puntarsko pesem. Dne 18. junija lanskega l. pa „Omladinovci“ bili napali policijo pri valšovskem pokopališči, dne 2. julija so potem bili izgredi v Stražnici, kjer so jih več zaprli. Dne 6. julija so bili izgredi v Pragi in pa mej drugim izgredniki razbili svetilnice pri Karlovem mostu. To so v kratkem glavne točke, ki so dale povod politični pravdi, ki se sedaj vrši v Pragi, ki pa še ne bodo tako hitro končana, ker povabljeno je nad 100 prič, največ seveda javnih in tajnih policijstov.

— **Strašno delo blazneca.** V neki hiši v Madridu je bil za vratarja France Villacanos Campos, kateri je bil božjasten in besnel, kadar ga je prijela božjast. Nekega večera zadnje dni priteče v nasproti stoječo hišo civilnega guvernerja žena tega vratarja proseč pomoči, ker je njen mož nabasal dvocevno lovsko puško in čaka v veži, trdeč, da ustrelji prvega človeka, ki pride mimo. Deset policistov so poslali, da so stražili hišo, in niso nobenega pustili notri, tudi vratarjeve žene ne. Ona se je bala, da mož ne ubije osemnajstletne hčere v hiši, in je skozi gostilno v hiši smuknila notri in prišla na stopnice, ki vodijo v prvo nadstropje. Besni mož je pa od zadaj ustrelil za njo in je bila takoj mrtva. Sedaj so vsi ljudje bili po konci. Policija je klicala, da naj ne hodijo doli, da jih besni vratar ne postreli. 65letni sodnijski predsednik bivajoč v tisti hiši je pa vzlic temu prihitel doli v vežo, da blazneca pomiri, ker je navadno imel velik vpliv nanj. Blaznec je pa tudi njega ustrelil. Sedaj je policija planila v vežo, predno je mogel blaznec nabasati, ali jel jih je nabijati s puškinim kopitom. Le z veliko težavo so ga zvezali.

— **Obsojena ponarejalca bankovcev.** V Celji sta bila nedavno obsojena dva Italijana v 5 oziroma 3 leta ječe, zaradi ponarejanja avstrijskih bankovcev.